

Art. 8. 1. Rząd, korzystając z uprawnień, nadanych ustawą niniejszą, stosuje się do postulatów Naczelnego Wodza.

2. Władze administracji ogólnej obowiązane są stosować się do postulatów właściwych władz wojskowych w sprawach, objętych art. 3 — 8 ustawy o stanie wyjątkowym.

3. Właściwość władz wojskowych, wymienionych w ust. 2, jak również właściwość władz, wymienionych w art. 4 ust. 2, określa Naczelnny Wódz, a do czasu mianowania Naczelnego Wodza — rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 9. 1. Prezydent Rzeczypospolitej uchyla stan wojenny na wniosek Rady Ministrów, uchwalony z inicjatywy Ministra Spraw Wojskowych.

2. Uchylenie to może dotyczyć całego obszaru, na którym stan wojenny był zarządzony, albo też tylko jego części.

3. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o uchyleniu stanu wojennego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia go w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i powoduje wygaśnię-

cie na obszarze, na którym uchylono stan wojenny, wszelkich rozporządzeń i zarządzeń wyjątkowych. Nie dotyczy to jednak kar i postępowania karnego (art. 6), ani też odpowiedzialności gmin za szkody i straty oraz postępowania odszkodowawczego, przewidzianych w art. 8 ustawy o stanie wyjątkowym.

Art. 10. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o stanie wojennym (Dz. U. R. P. Nr 8, poz. 54).

Art. 11. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów
i Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski
Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzycki*

367

U S T A W A

z dnia 23 czerwca 1939 r.

o szczególnej odpowiedzialności karnej w przypadkach zbiegostwa do nieprzyjaciela lub poza granice Państwa.

Art. 1. W razie skazania za przestępstwo, wymienione:

1) w art. 34, 39, 40, 46, 47 i 48 kodeksu karnego wojskowego lub

2) w art. 173 ust. (1) lit. b) i ust. (2) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220) —

jeżeli sprawca zbiegł do nieprzyjaciela lub poza granice Państwa — sąd może orzec obok kar, przewidzianych za dane przestępstwo, następujące szczególne kary dodatkowe: a) przepadek majątku oraz b) utratę zdolności do dziedziczenia i otrzymywania darowizn.

Art. 2. 1. Przepadek majątku obejmuje utratę mienia nieruchomości, ruchomego oraz wierzytelności i wszelkich praw majątkowych z wyjątkiem przedmiotów, nie podlegających egzekucji sądowej.

2. Przepadły majątek przechodzi na własność Skarbu Państwa z przeznaczeniem na Fundusz Obrony Narodowej.

3. Przepisy, określające tryb postępowania przy przekazywaniu na własność Skarbu Państwa (Funduszu Obrony Narodowej) przepadłego majątku wydadzą Ministrowie Sprawiedliwości i Spraw Wojskowych.

Art. 3. 1. Utrata zdolności do dziedziczenia dotyczy zarówno dziedziczenia ustawowego, jak i otrzymania jakichkolwiek korzyści majątkowych z czynności prawnych, zdziałanych na wypadek śmierci. W miejsce skazanego wstępuje z mocy prawa Skarb Państwa (Fundusz Obrony Narodowej); za wszelkie zobowiązania, które by z tego tytułu obciążały Skarb Państwa, odpowiada Skarb Państwa tylko otrzymanym majątkiem.

2. Utrata zdolności do otrzymywania darowizn polega na pozbawieniu skazanego wszelkich korzyści majątkowych, wynikających z aktu darowizny; korzyści te przechodzą na Skarb Państwa (Fundusz Obrony Narodowej).

Art. 4. Utrata zdolności do dziedziczenia i otrzymywania darowizn następuje na zawsze.

Art. 5. 1. Wszelkie czynności prawne, zdziałane przez zbiegłego po ucieczce albo w ciągu dwóch lat przed ucieczką w zamiarze uchylenia majątku spod groźących szczególnych kar dodatkowych, będą uznane przez sąd za nieważne, jeżeli nabywca wiedział lub powinien był wiedzieć o tym zamiarze zbiegłego.

2. Jeżeli z czynności prawnej zbiegłego osiąga korzyść osoba, będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że wiedziała o zamiarze zbiegłego.

3. Jeżeli osoba trzecia osiągnęła korzyść pod tytułem darmym, czynność prawna zbiegłego będzie uznana za nieważną bez względu na to, czy obdarzony wiedział lub powinien był wiedzieć o zamiarze zbiegłego.

Art. 6. 1. W przypadku wszczęcia dochodzenia lub śledztwa o przestępstwo, wymienione w art. 1, prokurator może złożyć wniosek o zabezpieczenie grożącego sprawcy przepadku majątku sposobami, wskazanymi w kodeksie postępowania cywilnego dla zabezpieczenia powództwa.

2. W sprawie zabezpieczenia rozstrzyga na posiedzeniu niejawnym sąd, do którego właściwości sprawa należy.

3. Na postanowienie to służy zażalenie.

Art. 7. 1. Jeżeli oskarżony o jedno z przestępstw, wymienionych w art. 1, nie został ujęty wobec przebywania w mocy nieprzyjaciela, za granicą lub niemożności ustalenia jego miejsca pobytu w kraju, sąd zarządza postępowanie przeciwko zbiegłemu.

2. Postępowanie przeciwko zbiegłemu toczy się według zasad kodeksu wojskowego postępowania karnego, jeżeli zbiegły podlega właściwości sądów wojskowych, a według zasad kodeksu postępowania karnego, jeżeli zbiegły podlega właściwości sądów powszechnych — ze zmianami, wskazanymi w dalszych przepisach.

Art. 8. 1. W postępowaniu karnym nawet w toku dochodzenia lub śledztwa zbiegły musi mieć obrońcę. Jeżeli zbiegły nie ma obrońcy z wyboru, wyznacza się obrońcę z urzędu. Prawo wyboru obrońcy służy także ojcu, matce, opiekunowi, małżonkowi, dzieciom i rodzeństwu zbiegłego.

2. Obrońcy zbiegłego służą wszystkie prawa oskarżonego.

Art. 9. 1. Rozprawa główna przeciw nieobecnemu zbiegłemu, oskarżonemu o przestępstwo określone w art. 1, odbywa się zawsze przy udziale obrońcy.

2. Jeżeli przewod sądowy nie dostarczył dostatecznych dowodów do przyjęcia winy lub niewinności zbiegłego, sąd zawiesza postępowanie.

3. Podjęcie zawieszzonego postępowania nastąpi na wniosek prokuratora po wyjściu na jaw nowych okoliczności, uzasadniających winę lub niewinność zbiegłego.

Art. 10. 1. Wyroku, wydanego w postępowaniu przeciwko zbiegłemu, nie uważa się za zaoczny.

2. Wyrok powinien zawierać uzasadnienie na piśmie. Wyrok z uzasadnieniem należy sporządzić w ciągu tygodnia od dnia ogłoszenia.

Art. 11. 1. Postępowanie przeciwko zbiegłemu przestaje się toczyć z chwilą, w której znajdzie się on w rozporządzeniu sądu lub prokuratora.

2. Jeżeli zbiegły znajdzie się w rozporządzeniu sądu lub prokuratora przed uprawomocnieniem się wyroku, wyrok, wydany w postępowaniu przeciwko zbiegłemu, traci moc, po czym sąd na posiedzeniu niejawnym zarządza dalsze postępowanie w trybie zwyczajnym.

Art. 12. 1. Wznowienie postępowania, zakończonego wyrokiem prawomocnym, wydanym w postępowaniu przeciwko zbiegłemu, może nastąpić na korzyść skazanego również w przypadku przytoczenia takich nowych faktów i dowodów nieznanymi przedtem sądowi, które bądź same, bądź w związku z innymi, stwierdzają, że oskarżony jest niewinny albo że skazano go za przestępstwo cięższe niż to, które popełnił.

2. O prawie, wynikającym z ust. 1, prokurator poucza skazanego niezwłocznie po jego doprowadzeniu.

Art. 13. 1. Jeżeli w wyroku, wydanym w postępowaniu przeciwko zbiegłemu, orzeczono karę śmierci, prokurator w razie doprowadzenia skazanego zarządza niezwłocznie jego przesłuchanie oraz poucza go o prawie złożenia wniosku o wznowienie postępowania.

2. W razie, gdy skazany oświadczy, że zamierza złożyć wniosek o wznowienie postępowania, sąd zarządza protokolarne przesłuchanie go w sprawie tego wniosku w ciągu dni trzech, jeżeli wniosku takiego nie sporządzi wcześniej sam skazany lub jego obrońca.

3. Wniosek o wznowienie postępowania na korzyść skazanego wstrzymuje wykonanie kary śmierci, orzeczonej w postępowaniu przeciwko zbiegłemu.

Art. 14. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Sprawiedliwości i Spraw Wojskowych.

Art. 15. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Wojskowych: *Kasprzyski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*